

ПОРАДИ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ

Особистісно зорієнтований підхід у навчанні ґрунтується на сприйнятті індивідуальності, самоцінності дитини як носія суб'єктивного досвіду, який складається у неї з перших днів життя. Учень має право на особистісний шлях розвитку та вибір засобів навчальної діяльності в межах її завдань.

- Учитель, ставлячись до учня як до особистості, дає йому змогу саморозвиватися й самореалізовуватися, враховує його можливості, особливості, здібності. Взаємодія між вчителем та учнем має будуватися на основі єдності позицій, бажань, а не вимушеного спілкування.
- Найголовніше завдання вчителя: максимально активізувати внутрішні ресурси своїх вихованців, щоб вони самі могли успішно впоратися з різноманітними навчальними, а в подальшому - виробничими проблемами. Дітей слід навчити на оптимальному рівні виявляти свій інтелектуально - вольовий і моральний потенціал.
- Особистість педагога - лише передумова виховання дитини. Трансляція його позитивних якостей відбувається лише тоді, коли він, встановлюючи зв'язки з дітьми, створює й збагачує їхній досвід емоційних переживань. Якщо вчитель ставитиметься до учня без справжнього інтересу і поваги, у того не буде жодних підстав сприймати себе як особистість.
- Щоб зрозуміти учня, його думки, почуття, вчинки, треба брати емоційну участь у стосунках з ним, навчитися відчувати до нього постійний інтерес. Позиція безпристрасного арбітра згубна для справи. Такому вчителю, форми і способи діяльності якого статичні, не змінюються від уроку до уроку, від року до року, сьогодні нічого робити в класі.
- Якщо учень не сприймає ваших дій (способів впливу) щодо нього, то це означає лише одне: ці дії не відповідають його особистісним особливостям.
- Якщо вам потрібно висловити зауваження учневі, то зробити це слід дружелюбно і з повагою до нього. Ваше несхвалення його поведінки в певній ситуації втратить негативний ефект.
- Якщо виник конфлікт з учнем, не шукайте способів будь-що утвердити свою правоту. Спробуйте знайти взаємоприйнятні шляхи його розв'язання.
- У багатьох своїх учнях учитель вбачає однодумців і співників. Досягти професійного успіху вчитель може, лише узгоджуючи свої дії з ними.

ПОРАДИ ВЧИТЕЛЮ

З МЕТОЮ СТВОРЕННЯ УМОВ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ

ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО ШКОЛИ

- Уникайте авторитарного стилю педагогічної діяльності.
- На уроці вчитель обов'язково повинен використовувати слова підтримки для забезпечення позитивної атмосфери в те, що все вийде.
 - Кожного учня оцінюйте об'єктивно, а не з власної позиції
 - Оцінюйте ситуацію, вчинок, а не саму дитину.
- Порівнюйте результати роботи учня тільки з її власними досягненнями, а не з досягненнями інших дітей.
 - Треба чесно і терпляче відповідати на всі запитання дитини.
 - У кожної дитини свій темперамент, свої потреби, інтереси, симпатії та антипатії. Поважайте її неповторність, індивідуальність.
- Забезпечуйте дитині широкі можливості користування кожним із 5 відчуттів: вона повинна бачити, слухати, торкати руками, коштувати на смак і відчувати різноманітні елементи навколишнього світу.
- Підтримуйте в дитині почуття власної гідності й позитивного образу «Я».
 - Не використовуйте негативних оціночних суджень, негативного програмування, не навішуйте «ярликів».
 - Розвивайте уміння слухати.
 - Розвивайте довільні зусилля у школяра, оскільки навчальна діяльність вимагає саме довільної уваги та пам'яті.
 - Будьте зразком для дитини, слідкуйте за своєю поведінкою.
 - Ставте конкретні вимоги, даючи при цьому конкретні пояснення.
 - Обговорюйте з учнями не лише, що не можна робити в школі, а й обов'язково, що можна. Це допоможе дитині усвідомити свої права та обов'язки.
- Створюйте сприятливі умови, для того, щоб учень зайняв певну позицію серед однолітків, а не перетворився на аутсайдера. Згуртовуйте першокласників.
 - Формуйте адекватну самооцінку.
- Формуйте навички пошуку соціальної підтримки (уміння просити про допомогу та виражати вдячність).

- Пам'ятайте: підвищення голосу, сурове покарання в адаптаційний період є негативнішим методом.
- Заохочуйте гарну поведінку найчастіше та по змозі ігноруйте провокаційні вчинки дитини.
 - Під час уроків до мінімуму обмежуйте відволікальні чинники.
 - Постійно використовуйте на уроці ігрові види діяльності

ПОРАДИ КЛАСНОМУ КЕРІВНИКУ 5-ГО КЛАСУ ЩОДО УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ В УЧНІВ

- Проявляти доброзичливе ставлення, підтримку;
- реалізовувати демократичний стиль керівництва;
- не висувати на початку року великих вимог до дітей, пам'ятати різницю між п'ятикласниками та іншими учнями середньої школи;
- намагатись, щоб заняття викликали в учня позитивні переживання через дуже сильно виражене емоційне ставлення до навчального предмету в цьому віці;
- орієнтувати дітей на вироблення об'єктивних критеріїв успішності і неуспішності, прагнення перевірити свої можливості і знаходити (за допомогою дорослих) шляхи подальшого їх розвитку і вдосконалення;
- допомогти учням з низьким соціальним статусом в класному колективі відчувати себе потрібними і бажаними в класі;
- проводити відповідні класні години для покращення неформальних відносин між дітьми з використанням активних форм роботи;
- залучати до позакласної роботи, групових заходів, щоб вони більше спілкувалися;
- на позакласних заходах давати можливість проявити себе з кращої сторони;
- звертати увагу однокласників на успіхи цих дітей у тому, що в них виходить.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВЧИТЕЛЯМ ЩОДО АДАПТАЦІЇ П'ЯТИКЛАСНИКІВ

- Більше уваги приділяти особистісному спілкуванню з учнями (без врахування їх успіхів в навчальній діяльності з даного предмета: якомога частіше говорити з учнями, важливо, щоб бесіди не стосувались певного вчинку дитини, а були пов'язані з її інтересами, життям, здоров'ям, друзями).
- Обов'язково включати в навчання елементи гри.
- В контактах з дітьми бути чесними, відвертими.
- В роботі з класною групою значну увагу приділяти становленню класного активу; формуванню позитивних моральних цінностей авторитетних членів групи.
- В організації навчально-виховної діяльності враховувати вади здоров'я: знижений зір, сколіоз.
- Слід звернути увагу на таких учнів у яких виражена тенденція до збудливості, коли усім керують емоції. Тому і підхід особливий: уникати гострих кутів, щоб не ускладнювати відносин і гальмувати збудливість. Потрібно розмовляти з ними спокійним тоном, не підвищувати голосу і ніколи не вирішувати проблему, коли учень збуджений.
- Звернути увагу на дітей, у яких переважають гальмівні процеси. Бажано не вимагати від них термінового виконання роботи - адже їх активність зростає поступово, не вимагати швидкої зміни невдалих формулювань під час усних відповідей – їм потрібен час для обдумування і виправлення помилки.
- Коли підвищений егоцентризм (тобто Я – в центрі) - не варто хвалити таких учнів без потреби. Позитивну оцінку зі сторони дорослих вони повинні отримати лише тоді, якщо дійсно її заслуговують.
- Звернути увагу на тих учнів, у яких висока емотивність (чутливість, вразливість); їх легко скривдити, довести до плачу. Вони довго переживають образу. Тому в поводженні з ними не скупіться на ласку, усмішки.
- Підтримуйте контакт очей – дивіться на дитину з любов'ю і впевненістю;

- Ласкавий дотик – частіше доторкайтесь до дитини, просто кладіть руку на руку чи плече, потискуйте руки.